

Ändrade avgifter för parkering och felparkering

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Parkeringsavgifter i innerstaden och ytterstaden, *bilaga 2*, fastställs enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
2. Felparkeringsavgifter, *bilaga 3*, fastställs enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
3. De nya avgifterna för parkering och felparkering införs från och med den 1 januari 2009.
4. Avgifter för parkering och felparkering räknas upp årligen från och med 2010 med förändringen i konsumentprisindex och fastställs i budget. Maj månad 2008 fastställs som basmånad för årlig indexuppräknings.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2009 beslutades att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. I syfte att förbättra framkomligheten höjs den högsta avgiften för felparkeringar som är trafikfarliga/hindrande från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta anpassas även avgifterna för övriga parkeringsanmärkningar till 475 respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte anges i budget 2009 att parkeringsavgifter från biljettautomater höjs motsvarande en total intäktsökning med 20 procent. Från och med 2010 görs en årlig uppräknings av avgifterna utifrån konsumentprisindex (KPI) och fastställs årligen i budgeten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det är mycket angeläget att insatser görs för att förbättra framkomligheten på stadens gator. Stadsledningskontoret instämmer med trafik- och renhållningsnämndens uppfattning att höjda avgifter för parkering och felparkering är en motiverad åtgärd för att möjliggöra en ökad omsättning på parkeringsplatserna och därmed bereda fler möjligheten att parkera utan att framkomlighet och trafiksäkerhet äventyras.

Mina synpunkter

En god tillgång till parkeringsplatser är en viktig förutsättning för att vardagen ska gå ihop för många stockholmare. Invånare, näringsidkare och besökare har under lång tid fått lida av en parkeringspolitik som minskat framkomligheten och samtidigt försvårat möjligheterna till angöring och parkering. Den rådande majoritetens viktigaste mål för trafikarbetet har därför varit att fokusera på framkomlighet, fler parkeringsplatser och utökad service. För tillfället utreds en ny parkeringsstrategi för staden med dessa mål som uppdrag.

Stressade småbarnsföräldrar, äldre som fått svårt att gå och småföretagare, alla är de beroende av lättillgängliga parkeringsplatser. Tillgången till platser är en service som staden ska erbjuda sina medborgare. Nu sker en stor genomgång av platser och gator där utrymmet kan nyttjas effektivare med större tillgänglighet som följd. Bland annat inrättas det vinkelparkeringar på ett antal gator i innerstaden och fler är under projektering.

Avgifterna för parkering har i huvudsak varit oförändrade sedan 1997, vilket är en period på 11 år. Penningvärdesförsämringar har gjort att parkeringsavgifterna förlorat sin betydelse som ett trafikreglerande instrument. Därför är det viktigt att se till att avgifterna anpassas till dagens kostnadsläge. Nuvarande nivåer på felparkeringsavgifter i Stockholms stad fastställdes av kommunfullmäktige 1990-11-28 och 1996-01-22.

Syftet med höjningen av såväl avgifterna för felparkering som avgifterna för parkering är att öka framkomligheten på stadens gator. Höjda avgifter för parkering och felparkering tillsammans med en förbättrad service är en väl motiverad åtgärd för att möjliggöra en ökad omsättning på parkeringsplatserna och på så sätt öka framkomligheten.

För att få acceptans för en höjning av avgifterna krävs bättre service, fler parkeringsplatser samt förändrade och enklare regler vid parkering på gatumark. Trafikkontoret har därför fått i uppgift att bland annat måla tydligare markeringar i gatan samt vara generösare med nyttjandet av gatumark. Kontoret arbetar dessutom för fler vinkelparkeringar samt med en översyn av stoppförbud och lastzoner.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Nuvarande och föreslagna parkeringstaxor
3. Nuvarande och föreslagna nivåer för felparkeringsavgifter

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Bifalla föredragande borgarrådets förslag till beslut med undantag för nedanstående.
2. Besluta att bibehålla en miljöbilsstimulans i enlighet med nedanstående.
3. Därutöver anföra följande.

Miljöbilsandelen har ökat stadigt de senaste åren, vilket är positivt. Även om också miljöbilar bidrar till miljöproblem som buller, partiklar och resursförbrukning så bidrar de till att minska andra miljöproblem som exempelvis utsläpp av växthusgaser.

Det är rimligt att i parkeringspolitiken bibehålla en stimulans för att uppmuntra miljöbilsanvändning. Inte minst mot bakgrund av att regeringen nu avskaffar miljöbilsstimulansen i trängselskatten.

Samtidigt är det rimligt att parkeringsavgiftens styrande funktion finns kvar och används. En parkeringsavgift bör därför tas ut. Stimulansen bör följaktligen vara i förhållande till parkeringsavgiften för icke miljöklassade bilar. En acceptabel nivå borde vara en halvering av boendeparkeringsavgiften för dem som väljer att använda en miljöbil.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Fastställa parkeringsavgifter i innerstaden enligt följande:

Grön biljett	Avgift dygnet runt Längsta uppställningstid 1 timme	Alla dagar 00-24 70 kr/timme
Röd biljett	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 60 kr/timme Övrig tid 30 kr/timme
Blå biljett Norrmalm förutom City Samt Södermalm, Ös- termalm, Lilla Essingen, Hjorthagen, Hammarby sjöstad, Liljeholmen, År- stadal, G:la stan, Kungs- holmen,	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme Övrig tid 15 kr/timme

2. Fastställa parkeringsavgifter i ytterstaden enligt följande:

Vantör Rangstaplan Hägersten	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 20 kr/timme Övrig tid 10 kr/timme
Västberga Industriområde Bromma, Alviksplan Kista området science to- wer, Älvsjö, området Stockholmsmässan Gullmarsplan, Globenom- rådet	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme Övrig tid 20 kr/timme
Övriga ytterstaden	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 2 kr/timme Övrig tid 1 kr/timme

3. Fastställa och införa boendeparkeringsavgiften enligt följande:

Innerstaden	900 kr/månad
Närförort	300 kr/månad

(Gullmarsplan, Globenområdet,

Bromma Alviksplan, Liljeholmen,
Gröndal)

Övriga ytterstaden

100 kr/månad

4. Fastställa avgifter för felparkering enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
5. Återinföra fri parkering för miljöbilar, dock högst tre år gamla, rullande definition.
6. Avgifter och felparkeringsavgifter justeras då detta är tekniskt möjligt.
7. En årlig uppräkningsavgift ska ske i enlighet med förändringen i konsumentprisindex enligt den i tjänsteutlåtandet beskrivna modellen.
8. Lagstiftningen för felparkeringsavgifter ser ut enligt följande:

Trafikfarlig eller hindrande uppställning av fordon	3200 kr
Kraftigt störande uppställning av fordon	2200 kr
Mindre trafikstörande uppställning av fordon	1200 kr

9. Därutöver anföras följande:

Utgifterna för felparkeringsavgifter bör ligga i paritet för tjuvåkande i kollektivtrafiken, för allmänfarlig vårdslöshet i densamma osv.

Nyttoparkeringen bör ses över i ett sammanhang med parkeringsavgifter och boendeparkeringar. Staden bör inte, vilket är fallet idag, subventionera parkeringsplatser med skattebetalarnas pengar och därmed snedvrider konkurrensen med enskilda parkerings- och garageägare. Stadens parkeringsavgifter ska baseras på rådande marknadsmässiga markpriser. Staden behöver därför uppvakta regeringen för att uppdatera lagstiftningen för parkeringsavgifter.

De intäkter som de föreslagna p-avgifterna ger bör användas till åtgärder som minskar klimatutsläpp samt till åtgärder som minskar biltrafiken och leder till bättre stadsluft. Det kan t.ex. handla om att öka tillgängligheten i staden för gående och cyklister.

Undantaget för miljöbilar bör på sikt tas bort, men inte förrän det finns en etablerad och utbredd infrastruktur för miljöbilar (tankning, service) i Stockholms stad. Så är ännu inte fallet. Dock bör detta undantag endast gälla miljöbilar högst tre år gamla. Miljöbilar äldre än så bör inte omfattas av undantaget.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vänsterpartiet står bakom en höjning av avgifter för parkering och felparkering. Vi anser däremot att taxan för en felparkering bör vara samma som en tilläggsavgift inom SL. Saknar du färdbevis inom SL får du för närvarande betala 1200, det ska vara samma summa vid felparkering. Vi anser även att taxan för felparkering på plats reserverad för rörelsehindrade borde höjas rejält för att komma till rätta med problemet att rörelsehindrade har svårt att hitta ledig parkeringsplats.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Parkeringsavgifter i innerstaden och ytterstaden, *bilaga 2*, fastställs enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
2. Felparkeringsavgifter, *bilaga 3*, fastställs enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
3. De nya avgifterna för parkering och felparkering införs från och med den 1 januari 2009.
4. Avgifter för parkering och felparkering räknas upp årligen från och med 2010 med förändringen i konsumentprisindex och fastställs i budget. Maj månad 2008 fastställs som basmånad för årlig indexuppräknings.

Stockholm den 19 november 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Anette Otteborn

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* (mp) enligt följande.

1. Fastställa parkeringsavgifter i innerstaden enligt följande:

Grön biljett	Avgift dygnet runt Längsta uppställningstid 1 timme	Alla dagar 00-24 70 kr/timme
Röd biljett	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 60 kr/timme Övrig tid 30 kr/timme
Blå biljett Norrmalm förutom City Samt Södermalm, Öster- malm, Lilla Essingen, Hjorthagen, Hammarby sjöstad, Liljeholmen, År- stadal, G:la stan, Kungs- holmen,	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme Övrig tid 15 kr/timme

2. Fastställa parkeringsavgifter i ytterstaden enligt följande:

Vantör Rangstaplan Häger- sten	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 20 kr/timme Övrig tid 10 kr/timme
Västberga Industriområde Bromma, Alviksplan Kista området science tower, Älvsjö, området Stock- holmsmässan Gullmarsplan, Globenområ- det	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme Övrig tid 20 kr/timme
Övriga ytterstaden	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 2 kr/timme Övrig tid 1 kr/timme

3. Fastställa och införa boendeparkeringsavgiften enligt följande:

Innerstaden	900 kr/månad
Närförort	300 kr/månad

(Gullmarsplan, Globenområdet,
Bromma Alviksplan, Liljeholmen,
Gröndal)

Övriga ytterstaden	100 kr/månad
--------------------	--------------

4. Fastställa avgifter för felparkering enligt trafik- och renhållningsnämndens förslag.
5. Återinföra fri parkering för miljöbilar, dock högst tre år gamla, rullande definition.
6. Avgifter och felparkeringsavgifter justeras då detta är tekniskt möjligt.
7. En årlig uppräkningsavgift ska ske i enlighet med förändringen i konsumentprisindex enligt den i tjänsteutlåtandet beskrivna modellen.
8. Staden ska uppvakta regeringen för att uppdatera lagstiftningen för parkeringsavgifter.

Lagstiftningen för felparkeringsavgifter bör ut enligt följande:

Trafikfarlig eller hindrande uppställning av fordon	3200 kr
Kraftigt störande uppställning av fordon	2200 kr
Mindre trafikstörande uppställning av fordon	1200 kr

9. Därutöver anför följande:

Utgifterna för felparkeringsavgifter bör ligga i paritet för tjuvåkande i kollektivtrafiken, för allmänfarlig vårdslöshet i densamma osv.

Nyttoparkeringen bör ses över i ett sammanhang med parkeringsavgifter och boendeparkeringar. Staden bör inte, vilket är fallet idag, subventionera parkeringsplatser med skattebetalarnas pengar och därmed snedvrider konkurrensen med enskilda parkerings- och garageägare. Stadens parkeringsavgifter ska baseras på rådande marknadsmässiga markpriser. Staden behöver därför uppvakta regeringen för att uppdatera lagstiftningen för parkeringsavgifter.

De intäkter som de föreslagna p-avgifterna ger bör användas till åtgärder som minskar klimatutsläpp samt till åtgärder som minskar biltrafiken och leder till bättre

stadsluft. Det kan t.ex. handla om att öka tillgängligheten i staden för gående och cyklister.

Undantaget för miljöbilar bör på sikt tas bort, men inte förrän det finns en etablerad och utbredd infrastruktur för miljöbilar (tankning, service) i Stockholms stad. Så är ännu inte fallet. Dock bör detta undantag endast gälla miljöbilar högst tre år gamla. Miljöbilar äldre än så bör inte omfattas av undantaget.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I kommunfullmäktiges budget för 2009 beslutades att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. I syfte att förbättra framkomligheten höjs den högsta avgiften för felparkeringar som är trafikfarliga/hindrande från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta anpassas även avgifterna för övriga parkeringsanmärkningar till 475 respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte anges i budget 2009 att parkeringsavgifter från biljettautomater höjs motsvarande en total intäktsökning med 20 procent. Från och med 2010 görs en årlig uppräknings av avgifterna utifrån konsumentprisindex (KPI) och fastställs årligen i budgeten.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 oktober 2008 enligt kontorets förslag.

Reservation anfördes av vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Mats Lindqvist (mp), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av ersättaren Hampus Rubaszkin (mp) med hänvisning till förslaget från Mats Lindqvist (mp), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I finansborgarrådets förslag till budget för Stockholms stad 2009 och inriktning för 2010 och 2011 anges att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. Höjningen ska ske per den 1 januari 2009. Från och med år 2010 ska samtliga avgifter uppräknas årligen med förändringar i konsumentprisindex. Kontoret redogör här för grunden för avgifter och avgiftssättning, samt föreslår nya avgifter och felparkeringsavgifter i enlighet med budgetförslaget.

Bakgrund

Finansborgarrådets förslag till budget för 2009 och inriktning för 2010 och 2011

I finansborgarrådets förslag till budget för Stockholms stad 2009 och inriktning för 2010 och 2011 anges:

”I syfte att förbättra framkomligheten höjs den högsta avgiften för felparkeringar som anses trafikfarliga/hindrande från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta anpassas även avgifterna för övriga parkeringsanmärkningar till 475 respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte höjs och fördelas parkeringsavgifterna från biljettautomater motsvarande en total intäktsökning med 20 procent. Från och med 2010 görs en årlig uppräknings av avgifterna utifrån konsumentprisindex (KPI) och fastställs årligen i budgeten.”

Höjningen föreslås ske per den 1 januari 2009.

Lagstöd

Parkeringsavgifter

En kommuns rätt att ta ut parkeringsavgifter grundas på lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. Där i stadgas bland annat att en kommun får ta ut en ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på sådana allmänna platser som står under kommunens förvaltning. För att kommunen skall få ta ut en avgift krävs dels att behovet föreligger, dels att syftet är att ordna trafiken. Lagen stadgar att ”Avgiftens storlek skall därvid alltid avvägas med hänsyn till vad som behövs för trafikens ändamålsenliga ordnande” Grunder för beräkningen av avgiften ska beslutas av kommunfullmäktige.

Felparkeringsavgifter

I lagen om felparkeringsavgift (1976:206) föreskrivs att regeringen får ange det högsta och det lägsta belopp som felparkeringsavgifter får fastställas till. I förordningen om felparkeringsavgift (1976:1128) anges att kommunen fastställer felparkeringsavgiften och att avgiften får fastställas till lägst 75 kronor och högst 1000 kronor sedan 2004-07-01. Nivån på felparkeringsavgiften är tänkt att i första hand vara av avskräckande karaktär och i andra hand som en avgift för själva överträdelsen.

Parkeringsregler

Var det är tillåtet respektive inte tillåtet att parkera anges i trafikförordningen (1998:1276), som innehåller nationella bestämmelser, beslutade av regeringen. Det som styr lagstiftningen är framförallt kraven på trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Framkomlighet innebär att det ska vara möjligt för vanliga fordon att komma fram på en gata utan att andra fordon blockerar vägen. Tillgängligheten innebär till exempel att det ska vara möjligt för bussar att nå hållplatserna och för distributionsfordon att lasta och lossa sin last utan att behöva dubbelparkera. Trafiksäkerheten kräver t ex att fordon inte får parkeras närmare än 10 meter före ett övergångsställe eller en korsning. Utöver de generella uppställningsreglerna i trafikförordningen har Stockholm, liksom de flesta kommuner, lokala trafikföreskrifter (LTF:er) som ytterligare reglerar trafikföringen och parkeringen.

Parkeringsavgifter för trafikens ordnande

Stockholms gator har många funktioner. Trafikkontorets uppgift är bland annat att ge nämnden underlag till bedömningar för hur konflikter mellan olika trafikantslag ska hanteras. Konkurrensen om utrymmet är stor. På stadens gator, torg, trottoarer och allmänna platser skall många intressen samsas om utrymmet. Hänsyn måste tas till alla trafikantgrupper, och gruppernas intressen vägas mot varandra. Till detta kommer att

många verksamheter har legitima skäl att gräva i gatorna, då ju marken under innehåller rör och ledningar av alla de slag. Trafikkontorets uppgift är här att jämka samman behov – så att alla kan samsas om utrymmet. För att kaos inte ska råda måste såväl den rörliga som den stillastående trafiken regleras.

I innerstaden blir konkurrensen om utrymmet extra tydlig. I Stockholms innerstad finns i runda tal drygt 30 000 parkeringsplatser på gatumark. Den senaste nyttjandegradsundersökningen ger vid handen att 87,8 % av dessa är upptagna av parkerade bilar. Behovet av parkeringsplatser kan synas oändligt, och bristen på lediga parkeringsplatser är ett ständigt aktuellt ämne. Trafikkontoret arbetar aktivt för att öka antalet parkeringsplatser, i linje med givna uppdrag och uppsatta mål. Behovet av parkeringsplatser på gatumark finns, men utbudet är inte, och kan inte vara oändligt. Innerstaden erbjuder många aktiviteter, och det är också dess attraktivitet som leder till behovet av parkeringsplatser.

Ett viktigt uppdrag för Trafik- och renhållningsnämnden är att förbättra framkomligheten. Ett av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är också att framkomligheten på stadens huvudgator ska förbättras och de flaskhalsar som finns runt om i stadens gatu- och vägnät ska elimineras.

Saknas lediga parkeringsplatser ökar risken för dubbeluppställningar och hindrande uppställningar. Felparkerade fordon bidrar starkt till den försämrade framkomligheten. Vid den verksamhetsuppföljning som på Trafikkontorets uppdrag utfördes av Utrednings- och statistikkontoret april/maj 2008 var cirka 55 procent av fordonen som kontrollerades rätt parkerade. Stadens mål för 2008 är för innerstaden 70 procent rätt parkerade fordon, och för år 2009 75 procent. För ytterstaden är motsvarande mål under 2008 80 procent rätt parkerade fordon, respektive 85 procent under 2009. Andelen rätt parkerade bilar bidrar i sin tur till ökad framkomlighet.

För att få till stånd en omsättning på parkeringsplatserna, och därmed bereda så många som möjligt möjligheten att parkera utan att framkomlighet, trafiksäkerhet eller tillgänglighet äventyras, uttas avgifter för parkering, men även begränsningar i form av längsta tillåtna parkeringstid tillämpas. Målsättningen är att parkeringsavgifterna skall vara väl anpassade till de aktuella trafik- och parkeringsförhållandena och i varje situation rätt avvägda för att stödja kommunfullmäktiges övergripande mål. Med en höjning av såväl parkeringsavgifter som felparkeringsavgifter bör en bättre balans mellan utbud och efterfrågan erhållas.

Den föreslagna höjningen av parkeringsavgifterna kommer att stödjas av en förbättrad övervakning. Parkeringsövervakningens syfte är främst att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Att understödja omsättningen på de parkeringsplatser som står till buds är en del i detta.

Höjningen av parkeringsavgifter och felparkeringsavgifterna ska enligt förslaget dessutom stödjas av förbättrad service, där till skapandet av fler parkeringsplatser är en viktig del.

Omvärlden – andra städer

I 73 av Sveriges kommuner tas parkeringsavgifter ur under hela eller delar av året. I övriga 217 är gatuparkeringen avgiftsfri. Många kommuner väljer dock att använda parkeringsskiva för att begränsa tiden för tillåten parkering.

Högsta avgift för att parkera tar Sigtuna ut, med 60 kr i timmen vid Arlanda flygplats. På andra plats kommer Stockholm, med området i absoluta City runt Centralsta-

tionen, samt Kungälv på Marstrand. På tredje plats återfinns Uppsala och Örebro med 25 kr per timme, medan Göteborg som rikets andra stad har en högsta parkeringsavgift om 20 kronor i timmen. Malmö samt fyra andra städer tillämpar en högsta avgift 15 kronor i timmen.

Det högsta beloppet en kommun eller staten får ta ut för en felparkeringsavgift är 1000 kr. Beloppet fastställs av regeringen och ändrades senast 2004. Man har möjlighet att differentiera avgiften, för att det ska finnas en gradskillnad i förseelserna. Olika kommuner har olika bevekelsegrunder, varför avgifterna varierar stort mellan rikets städer. Det högsta tillåtna beloppet tillämpas som felparkeringsavgift på bred front i bland annat Örebro, Karlstad, Solna, Kalmar, Växjö och Sundbyberg, medan det i 14 andra kommuner huvudsakligen tillämpar det högsta avgiftsbeloppet vid uppställning på parkeringsplatser reserverade för rörelsehindrade.

Under 2008 höjdes en eller flera av felparkeringsavgifterna i 20 kommuner. Höjningarna motiveras av dålig efterlevnad av parkeringsreglerna, förändringar i Trafikförordningen, eller att det gått lång tid sedan avgifterna justerades.

(Uppgifterna i stycket Omvärlden – andra städer är hämtade från SKL:s rapport *Parkering på gatumark 2008 – Statistik och fakta om kommunernas gatumarksparkering*)

Nuläge

Parkeringsavgifterna

Avgifterna för parkering i Stockholms stad höjdes senast år 1997 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 1997-03-03, § 9. En redovisning av avgiftsnivåer och bestämmelser för dessa återfinns i bilaga 2.

Nu gällande nivåer på felparkeringsavgifter i Stockholms stad fastställdes av kommunfullmäktige 1990-11-28 och 1996-01-22. Felparkeringsavgifternas storlek redovisas i bilaga 3.

Avgiften för boendeparkering höjdes i början av 2008 i enlighet med den av kommunfullmäktige fastställda budgeten. Månadsavgiften för boendeparkering höjdes i januari 2008 från 500 kronor till 600 kronor. Dagavgiften höjdes i april 2008 från 30 kronor till 40 kronor per dag. Avgiften för boendeparkering uppgår till 600 kr per 30-dagarsperiod, eller 40 kronor per dag.

Trafik- och renhållningsnämnden har i dag i enlighet med ett kommunfullmäktigebeslut från 2003 (2003-11-03, KF-protokoll nr 16 § 25) rätt att fatta beslut om avgifter för parkering upp till ett belopp om femtio kronor. Syftet med beslutet var att en flexibel taxesättning skulle kunna tillämpas på enstaka platser med stort behov av parkeringsplatser. Kontorets bedömning är att denna delegation faller i och med att kommunfullmäktige fattar beslut i enlighet med detta tjänsteutlåtande. Däremot bedömer kontoret att delegationen att inom ramen för de av kommunfullmäktige beslutade taxorna, minska eller utökade taxezonerna kvarstår, i enlighet med gällande delegationsordning avseende utfärdande av lokala trafikföreskrifter.

Dagens parkeringsavgifter för besökande har varit oförändrade i elva år. De har genom penningvärdesförsämringen i hög grad förlorat sin betydelse som ett trafikreglerande instrument, dvs. för att erhålla en god omsättning på det begränsade utrymme som står till förfogande för parkering på gatumark. För att skapa bättre möjligheter att hitta en parkeringsplats bör avgifterna anpassas till dagens kostnadsläge men även

höjas något på de mest attraktiva parkeringsplatserna.

Felparkeringsavgifterna

För att få bättre acceptans för parkeringsreglerna behövs en anpassning av nivåerna till dagens trafiksituation. De nivåer som fastställdes 1997 är dessutom uppenbarligen inte längre tillräckliga för att avskräcka bilister från felparkering, vilket den sjunkande låga andelen rätt parkerade bilar talar för. Trafikkontoret aviserade redan i tertialrapport 2 2008 en översyn av felparkeringsavgifterna.

Analys och konsekvenser

I finansborgarrådet förslag till budget för 2009 föreslås en höjning av felparkeringsavgifterna för att öka framkomligheten. Den föreslagna höjningen ska ge en ökad intäkt om 41 miljoner kronor. För trafikens ordnande föreslås en höjning av besöksparkering, motsvarande en total intäktsökning från biljettautomaterna om totalt 40 miljoner kronor. Det utökade intäktskravet uppgår alltså till 81 miljoner kronor, sett till intäktsramen.

Vidare förutsätts i budgetförslaget ökade intäkter om 45 miljoner kronor till följd av att försöket med avgiftsbefrielse för miljöbilar med boendeparkeringstillstånd eller nyttoparkeringstillstånd avslutas.

Höjning och fördelning av parkeringsavgifterna från biljettautomaterna ska enligt finansborgarrådets förslag till budget för 2009 motsvara en total intäktsökning med 20 procent. Av intäkterna från biljettautomaterna är 16 procent erlagda av boendeparkera-re. Då boendeparkeringsavgifterna höjdes i början av år 2008 och en höjning av dessa inte stipuleras i finansborgarrådets förslag till budget måste intäktshöjningen fördelas på resterande 84 procent av intäkterna. Andelen intäkter per biljettslag och avgiftsnivå är inte heller den jämn, varför höjningarna per avgiftsslag i förslaget inte uppgår till 20 procent. Hänsyn har även tagits till att åstadkomma någorlunda jämna taxor. Justeringarna i ytterstadens parkeringsavgifter ligger utanpå denna totalökning, då de ger ett ytterst litet avtryck i själva intäktsökningen (≈ 6 promille). För trafikens ordnande är dock justeringarna av yttersta vikt.

Kontoret vill poängtera att de höjda felparkerings- och parkeringsavgifterna och de slopade subventionerna för miljöbils-parkering i sig inte är en garant för att uppnå intäktskravet. De vikande parkeringsintäkterna har under många år gäckat kontoret och lett till betydande svårigheter att nå även förutvarande intäktskrav. Det prognostiserade underskottet för 2008, såsom det redovisades i tertialrapport 2, uppgår till 55 miljoner kronor.

Under år 2009 kommer kostnaden för övervakningsentreprenaderna att stiga med dryga 16 miljoner kronor, vilket för en balans i budget innebär att intäkterna ska täcka även detta.

Parkeringsintäkterna är svårbedömda. Antagandena om uteblivna intäkter, och därmed tillförda intäkter, från boende- och nyttoparkerare med miljöbil är just antaganden. Andra osäkerhetsfaktorer grundar sig på t ex konjunkturen, betalningsvilja efter avgiftshöjning, trängselskatter, samt osäkra intäkter som följd av avtal uppsagda för omförhandling. Den av nämnden beslutade justeringen av områden för dag- och

nattservice bäddar även den för minskade parkeringsintäkter.

Kontoret följer noggrant parkeringsövervakningen och kommer inte att vara främmande för att vidta åtgärder i syfte att höja parkeringsmoralen. Med nuvarande avtal, där mål och åtagande är tydlig satta är förhoppningen att såväl intäktsmålet, som målet om en trafiksäker, tillgänglig och framkomlig stad ska kunna nås.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att parkeringsavgifterna och felparkeringsavgifterna höjs i enlighet med förslaget till beslut. Höjningen bör träda i kraft så snart det är tekniskt möjligt, dock tidigast den 1 januari 2009.

För indexregleringen av avgifterna föreslår kontoret följande:

Avgifterna för parkering och felparkering är fasta till och med den 31 december 2009

Indextillägget räknas fram enligt följande:

Basmånad utgörs av juni månad 2008 och jämförelsen ska göras med juni månad närmast före den årliga justeringen. Vid beräkningen ska index med två decimaler användas. Uppräknat pris gäller från den 1 januari till den 31 december för respektive omräkningsperiod.

Avgiften för parkering/felparkering avrundas till närmast jämnt kronotal. Detta sker enligt gängse normer för avrundning, belopp upp till 49 öre avrundas nedåt och belopp från 50 öre avrundas uppåt. Den årligen återkommande indexuppräknningen sker utifrån det exakta beloppet, med två decimaler, som framkom vid indexuppräknningen året innan. De höjningar som kommer fram vid indexuppräknningen ska fastställas av kommunfullmäktige.

I god tid före indexuppräknningen nått upp till 1000 kr för den allvarligaste formen av felparkering bör staden hos regeringen hemställa om en ändring av högsta avgift för felparkering. Den högsta avgiften fastställdes senast av regeringen till att gälla från och med 2004-07-01.

Fr.o.m. den 1 januari 2010 görs en årlig uppräknning med de förändringar som skett i av statistiska centralbyråns (SCB) framtaget konsumentprisindex. Kommunfullmäktige fastställer de nya avgifterna.

SLUT

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för 2009 anges att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. Syftet är att förbättra framkomligheten och öka andelen rätt parkerade bilar. I budget 2009 har angivits att den högsta avgiften för felparkeringar som anses trafikfarliga/hindrande höjs från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta ska de övriga avgifterna för parkeringsanmärkningar anpassas och uppgå till 475 kronor respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte anges i budget 2009 att parkeringsavgifter från biljettautomater höjs och fördelas motsvarande en total intäktsökning om 20 procent.

Stadsledningskontoret anser att det är mycket angeläget att insatser görs för att förbättra framkomligheten på stadens gator. Stadsledningskontoret instämmer med trafik- och renhållningsnämndens uppfattning att höjda avgifter för parkering och felparkering är en motiverad åtgärd för att möjliggöra en ökad omsättning på parkeringsplatserna och därmed bereda fler möjligheten att parkera utan att framkomlighet och trafiksäkerhet äventyras.

Stadsledningskontoret konstaterar att nivån på avgiften för felparkering samt ramen för höjningen av parkeringsavgifterna fastställts i och med antagandet av budget 2009 den 17 oktober. I budget 2009 anges också att avgifterna ska indexregleras årligen med uppräkningsindex i konsumentprisindex och fastställas i budget.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2009 beslutades att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. I syfte att förbättra framkomligheten höjs den högsta avgiften för felparkeringar som är trafikfarliga/hindrande från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta anpassas även avgifterna för övriga parkeringsanmärkningar till 475 respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte anges i budget 2009 att parkeringsavgifter från biljettautomater höjs motsvarande en total intäktsökning med 20 procent. Från och med 2010 görs en årlig uppräkningsindex av avgifterna utifrån konsumentprisindex (KPI) och fastställs årligen i budgeten.

Ärendet

Trafik- och renhållningsnämnden beslöt den 14 oktober 2008 att höja avgiften för felparkeringar och parkeringsavgifter. De nya avgifterna föreslås gälla från och med den 1 januari 2009. Syftet är att öka framkomligheten på stadens gator. Saknas lediga parkeringsplatser ökar risken för dubbeluppställningar och hindrande uppställningar vilket bidrar till försämrad framkomlighet. Stadens har som mål för 2008 att antalet rätt parkerade fordon ska vara 70 procent i innerstaden och 80 procent i ytterstaden. För att möjliggöra en ökad omsättning och därmed bereda fler möjligheten att parkera, utan att framkomlighet och trafiksäkerhet äventyras, är en åtgärd att höja avgifterna för parkering och felparkering. Höjningen av avgifterna ska stödjas av förbättrad övervakning och en förbättrad service, bland annat genom att skapa fler parkeringsplatser.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår att avgifterna för felparkering och parkering är fasta till den 31 december 2009. En uppräkningsindex av avgifterna föreslås därefter

ter ske årligen enligt konsumentprisindex. Juni månad 2008 föreslås av trafik- och renhållningsnämnden som basmånad och jämförelsen ska göras med juni månad närmast före den årliga justeringen. Index används med två decimaler och de uppräknade avgifterna avrundas till jämnt kronotal. Den årligen återkommande indexregleringen sker utifrån exakt belopp som framkommit vid den senaste uppräkningsperioden och det uppräknade priset föreslås gälla från den 1 januari till den 31 december för respektive omräkningsperiod. De höjningar som indexuppräkningsperioden ger ska fastställas i budget för kommande år.

Parkeringsavgifter

Från och med den 1 januari 2009 föreslår trafik- och renhållningsnämnden att avgifterna för parkering i Stockholms stad i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 3 mars 1997 höjs enligt bilaga 2:

Felparkeringsavgifter

Från den 1 januari 2009 föreslår trafik- och renhållningsnämnden att de avgifter för felparkering som kommunfullmäktige fastställde 28 november 1990 och den 22 januari 1996 höjs enligt bilaga 3:

Enligt regeringens beslut den 7 juli 2004 får beloppen för felparkeringsavgifter vara lägst 24 kronor och högst 1 000 kronor. Om indexregleringen av avgiften medför att denna gräns överskrids måste staden föreslå att regeringen ändrar den övre avgiftsgränsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret konstaterar att höjningen av såväl avgifterna för felparkering som avgifterna för parkering är i linje med vad kommunfullmäktige beslutat i budget för 2009. Syftet är att öka framkomligheten på stadens gator, vilket är ett viktigt uppdrag för trafik- och renhållningsnämnden. Idag är andelen rätt parkerade bilar 55 procent vilket är väsentligt under årets mål på minst 70 procent.

Stadsledningskontoret anser att det är synnerligen angeläget att insatser görs för att förbättra framkomligheten på stadens gator. Stadsledningskontoret instämmer med trafik- och renhållningsnämndens uppfattning att höjda avgifter för parkering och felparkering tillsammans med en förbättrad service är en väl motiverad åtgärd för att möjliggöra en ökad omsättning på parkeringsplatserna.

Höjningen av avgifterna som av trafik- och renhållningsnämnden föreslås gälla från den 1 januari 2009 beräknas på årsbasis medföra en ökning av intäkterna för felparkering på 41 mnkr kronor och för parkeringsavgifterna på 40 mnkr kronor. Kommunfullmäktige har i budget för 2009 fastställt ett ökat intäktskrav för avgiftsökningen.

Stadsledningskontoret konstaterar att nivån på avgiften för felparkering samt ramen för höjningen av parkeringsavgifterna fastställts i och med antagandet av budget 2009 den 17 oktober. I budget 2009 anges också att avgifterna ska indexregleras årligen med uppräkningsperioden i konsumentprisindex och fastställas i budget.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkänner trafik- och renhållningsnämndens förslag om nya avgiftsnivåer för parkering i Stockholms stad samt själva modellen för indexuppräknings. För att indexuppräknings ska anpassas till budgetprocessen föreslår stadsledningskontoret att maj månad väljs som basmånad.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (s) enligt följande

1. Kontorets förslag till beslut godkänns i huvudsak.
2. Bibehålla en miljöbilsstimulans för boendeparkering motsvarande 300 kr per månad.

Reservation anfördes av ledamoten Mats Lindqvist och ersättaren Hampus Rubaszkin (båda mp) enligt följande

1. Trafik och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa parkeringsavgifter i innerstaden enligt följande:

Grön biljett	Avgift dygnet runt Längsta uppställningstid 1 timme	Alla dagar 00-24 70 kr/timme
--------------	---	---------------------------------

Röd biljett	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 60 kr/timme Övrig tid 30 kr/timme
-------------	--------------------	--

Blå biljett Normalm förutom City Samt Södermalm, Östermalm G:la stan, Kungsholmen, Lilla Essingen Hjorthagen, Hammarby sjöstad, Liljeholmen, Årstadal	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme Övrig tid 15 kr/timme
--	--------------------	--

2. Trafik och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa parkeringsavgifter i ytterstaden enligt följande:

Vantör Rangstaplan Hägersten	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 20 kr/timme Övrig tid 10 kr/timme
Västberga Industriområde	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 30 kr/timme

Bromma, Alviksplan Kista området science tower, Älvsjö, området stockholmsmässan Gullmarsplan, Globenområdet		Övrig tid 20 kr/timme
Övriga ytterstaden	Avgift dygnet runt	Vardagar 9-17 2 kr/timme Övrig tid 1 kr/timme

3. Trafik och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa och införa boendeparkeringsavgiften enligt följande:

Innerstaden	900 kr/månad
Närförort	300 kr/månad

(Gullmarsplan, Globenområdet,
Bromma Alviksplan, Liljeholmen,
Gröndal,

Övriga ytterstaden	100 kr/månad
--------------------	--------------

4. Trafik och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifter för felparkering enligt förvaltningens förslag.
5. Trafik och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att återinföra fri parkering för miljöbilar, dock högst tre år gamla, rullande definition.
6. Avgifter och felparkeringsavgifter justeras då detta är tekniskt möjligt.
7. Trafik och renhållningsnämnden föreslår fullmäktige att besluta att en årlig uppräknings av ovanstående avgifter ska ske i enlighet med förändringen i konsumentprisindex enligt den i tjänsteutlåtandet beskrivna modellen.

Det är av vikt att även parkeringsavgifterna används för att bidra till minskade klimatutsläpp och bättre stadsluft genom minskad biltrafik, samt att staden inte med skattebetalarnas pengar genom subventionering av parkeringsplatser konkurrerar med enskilda parkerings- och garageägare, utan att garage och parkeringskostnader ställs i tydligare relation till rådande marknadsmässiga marknader. Staden behöver uppvakta regeringen för att uppdatera lagstiftningen för parkeringsavgifter. Lagstiftningen för felparkeringsavgifter bör se ut enligt följande:

Trafikfarlig eller hindrande uppställning av fordon	3200 kr
Kraftigt störande uppställning av fordon	2200 kr
Mindre trafikstörande uppställning av fordon	1200 kr

Detta motiveras av att utgifterna för felparkeringsavgifter bör ligga i paritet för tjuvåkande i kollektivtrafiken, för allmänfarlig vårdslöshet i densamma osv.

Dessutom behöver nyttoparkeringen ses över i ett sammanhang med parkeringsavgifter och boendeparkeringar. Undantaget för miljöbilar bör på sikt tas bort, men inte förrän det finns en etablerad och utbredd infrastruktur för miljöbilar (tankning, service) i Stockholms stad. Så är ännu inte fallet. Dock bör detta undantag endast

gälla miljöbilar högst tre år gamla. Miljöbilar äldre än så bör inte omfattas av undantaget.